

Helsingin kysymysilloissa.

I.

Kysymys. Pekka Ervastian teoksessa „Suuret Uskonnot“, siv. 166 mainitaan: „En Sofista valunut *kolminaisuus* on tajunta, joka katselee itseään. Se on ensimmäinen suuri minä, joka herää ja sanoo: minä, ja sitten katselee itseään: minä olen tämä, ja samalla lisää: minä en ole se“.

Kysytään, minkälainen on absoluuttin suhde tähän minätajuntaan? Eikö absoluuttin itse katselekaan itseään? Ja edelleen, eikö absoluuttin sellaisenaan otakaan osaa esim. luomisprosessiin?

Ja kun sitten samassa teoksessa, siv. 167, sanotaan: Kabbalassa kolminaisuuden kolme (a) jumalpersonaa nimitetään nimillä Kether, kruunu, Khokhmah, viisaus, ja Binah, järki, niin onko käsitettävä, että En Sofista lähtenyt *kolminaisuus* ei olekaan yhtenäinen subjekti, vaan että se jakautuu kolmeen persoonaan?

Vastaus. Nämä kysymykset koskettelevat maailmankaikkeuden kaikista syvimpiä mysterioita ja kun niitä on otettu kirjassa „Suuret Uskonnot“ vähän puheeksi, on selvää, että siitä puhuminen on ollut sangen vaillinaista ja sangen haparoivaa. Yksi asia on kuitenkin meidän järjellemme peräti selvä, ja se on se, että täytyy olla jokin sellainen prinssiippi maailmankaikkeudessa ja olemisessa, sellainen totuus, jokin sellainen ainoa oleminen, joka ei todellakaan ole yhtään tekemisissä koko tämän ilmenneen maailmankaikkeuden kanssa.

Jos vähän ajattelempa, huomaamme, että täytyy olla jokin, joka on kaiken yläpuolella, muuten kaikki olisi yhtä ainoata kaaosta.

Monissa uskonnoissa, kun ei kovin filosofisesti ole asiaa pohdittu, on tyydytty siihen ratkaisuun, että luoja on maailman yläpuolella. Kuitenkin on myös uskonnoissa aina lisätty, että maailma on hyvin lähellä Jumalaa.

Meillä opetetaan kouluissa, että Jumala on transcendenttinen ja immanenttinen olento. Mutta kuitenkin emme saa esille yhdysviivaa maailman ja Jumalan välillä. Tämä on teologien puolelta oikea väite. Siinä on vain se heikko kohta, että tahdottiin tehdä Jumalasta persoonallinen Jumala, joka istuu korkeuksissa.

Meidän järkemme ei uskalla rajoittaa sitä jumaluutta, joka on ainoa todellisuus kaikessa. Emme voi muuta ymmärtää, kuin että se on absoluuttinen elämä, itse ehdoton, johon kaikki on uppoutunut, joka ei mihinkään ole sidottu, vaan joka on kaikista riippumaton ja josta emme mitään voi tietää. Näin meidän täytyy järkevästi filosofoida, mutta käytännöllisesti se on samaa kuin mihin teologit pyrkivät, että Jumala on maailman ulkopuolella. Mutta nyt on meidän helpompi ymmärtää, että jumalallinen elämä on kaikkialla, se on ehdoton elämä jokaikisessä paikassa, mutta koskematon ja ulkopuolinen. Ja sentähden on kaikista syvimät filosofiat, vedantafilosofia, kabbala y.m. sanoneet, että koska on ilmennys olemassa, täytyy

absoluuttisessa olemisessa piillä ihmeellinen ilmennyksen mahdollisuus, salaperäinen mysterio, joka on n.s. Logos, kaikkiallinen, universaalinen Logos. Tämä ei ole meidän aurinkokuntamme Logos, vaan se, joka käsittää kaiken ilmennyksen ja nimitetään syvimmissä evankeliumissa, nim. Johanneksen evankeliumissa, Filo Judaeuksen mukaan, Sanaksi, Logokseksi. Sanotaan, että „Logos oli Jumalan luona ja Jumala oli se Sana.“ Tässä on hyvin päättävästi lausuttu tuo ihmeellinen totuus: Logos on Jumala, se on myös Sana. Ilmenemisen ihmeellisyys, joka piilee absoluutissa, joka saa maailmoja aikaan koko kosmoksessa, vaikka näitä maailmoja olisi kuinka paljon tahansa, – tämä järki, lausuttu laki, sana, joka ilmenee, se on kyllä yhtä Jumalan kanssa, mutta ei kuitenkaan ole itse Jumala. Käsittäkäämme nyt tämä asia niin hyvin kuin voimme.

Ja tämä Logos, joka iankaikkisesti on olemassa jumaluudessa, tämä on kolmiyhteinen. Se on ensin Isä, isäntäajunta ja samalla aineen mahdollisuus, tajunta ja aine. Voisi nimittää sitä ensimmäistä Logosta ei ainoastaan Isäksi, vaan Isä-Äidiksi. Niin vedantafilosofia sanoo, ja madame Blavatsky Salaisessa Opissa viittaa siihen, että ilmennyksessä on kaksi puolta: henki ja aine. Se on ensimmäinen ilmenemätön Logos, Isä ja Äiti. Se on hengen ensimmäinen tajunta ja aineellisen ilmenemisvoiman alku, joskin ilmenemättömänä, mutta toisessa Logoksessa sitten ilmenneenä, eli Isä-Äiti ilmenneenä Poikana. Tämä merkitsee, että toisessa Logoksessa on kuva täydellisestä ilmennyksestä, joka on Poika. Se on Isän tajunnassa elävä täydellinen maailman ihanne. Ja se on sinään jo ilmennyt. Henkiaine on jakautunut, aate aineena ilmennyt. Tuo ihannekuva on jo ainetta, koska se on ilmennyttä muotoa tajunnassa. Se on tietysti niinkuin ei-muotoa meidän kannalta, kun puhumme maailmankaikkeudesta. Me emme saata käsittää muuta kuin oman aurinkokuntamme salaisuuden, jota mainitaan nimellä Adam Kadmon, taivaallinen ihminen eli Makroprosopos, Jumalan kasvot. Isä-Äiti, joka ilmenee toisena Logoksena, ilmenee täydellisenä taivaallisella ihmisenä ja se on Isän tajunnassa piilevä Poika, täydellisen ihmisen kuva. Ja sitten kolmas Logos on Pyhähenki, joka järkenä ja voimana alkaa toteuttaa Poika-kuvaa ja luo maailman.

Kun on kysymyksessä näin mahdottoman korkeita asioita, on selvää, ettemme voi käsittää lopullisia salaisuuksia. Emme pääse välittömästi maailmankaikkeuden universaalisen Logoksen luo. Kun Kristus meissä herää, on se kyllä Poika meissä, kaikkeuden toinen persoona, mutta oman aurinkokuntamme rajoittamana. Siinä se on meidän Kristus. Mutta se on yhtä olemukseltaan kaikkeuden kanssa, eikä siinä ole muuta eroa kuin se, joka riippuu siitä, että meidän tajuntamme ei kestä mitään korkeampaa.

Ihmispsykologian kannalta sanoisimme, että kun Logos herää absoluutissa, on niinkuin minätajunta heräisi ja katselisi täydellisyyshannetta ja koettaisi luoda, tuomitsisi ja hylkäisi ja sanoisi: ei tämä suinkaan tyhjennä minun ihannettani.

Jos kysymme suurilta taiteilijoilta: oletteko osanneet täydellisesti tuoda esille, mitä olette nähneet, niin kaikki vastaavat, etteivät ole osanneet. Yhdellä hetkellä luulee

osaavansa, mutta jonkun ajan kuluttua sanoo: ei, täytyy yrittää uudella tavalla, täytyy saada enemmän lauletuksi, maalatuksi ja veistetyksi, jos mieli saada esille mitä kuulee ja näkee. Olisi todella pientä, jos asettuisi istumaan tynnylle ja sanoisi: „korkeampaa ei ole, kuin mitä nyt sain esille ja mitä minussa oli!“ Kuoleman jälkeen ainakin huomaa, että jos kokonaan sai esille, mitä itsessä oli, riippui se vain siitä, että itsessä oli niin vähän.

Voimme ehkä ymmärtää, minkälainen on Logos.

Nämä ovat muuten sellaisia asioita, että jokaisen täytyy niitä miettiä ja saada ne selväksi itsellensä.

Omasta puolestani en osaa antautua mihinkään spekulatsiooniin eikä minua koskaan ole huvittanut järkeillä. Olen aina tahtonut tietää, kuinka asia on. Ja luulen, että se on tervettä, sillä aateskelussa tulee kyllä akadeemiseksi filosofiksi, mutta se on alemman minän hommaa. On aina muistettava, että aateskelu on aivojen voimistelua ja hyvä on voimistella, jotteivät aivot hapanisi, ja ihminen pysyy nöyränä, jos aina muistaa, että asia ehkei ole niinkuin hän on sen ajatellut, ja sentähden aina etsii totuutta, antaa elämän opettaa, kasvattaa ja kurittaa, kunnes pääsee näkemään, kuinka asia on. Mutta silloin, kun asian näkee ja tajuaa ja tietää, että se on niin, silloin on äärettömän ihanaa asettaa järki totuuden palvelukseen.

Kysymys. Miten fyysisen ruumiin „permanenttinen atoomi“ toimii? Miten se on tekemisissä ihmisen persoonallisuuden kanssa? Eikö se yhdeltä kannalta ole persoonallisuuden kannattaja? Onko se puhtaasti „fyysillinen“ vai fyysisen tason eetteripuolen atoomi?

Missä kohdin ruumista se sijaitsee?

Vastaus. Permanenttinen atoomi, niin, sehän on nimitys ja kyllä sitä voi puolustaa. Sillä on olemassa yksi voimapiste, jota minä yhtä mielelläni nimittäisin „karmalliseksi atoomiksi“, joka kulkee ihmisen mukana elämästä elämään ottaen aina asuinsijansa ihmisen sydämeen. Mutta karmallinen atoomi on jumalallinen ja luonnon lahja ihmiselle. Se ei ole hänen omansa, eikä ihminen voi sanoa, että se kuuluisi hänelle itselle ihmisenä, ennenkuin hän on sen avulla rakentanut itselleen taivaallisen, kuolemattoman ruumiin. Silloin vasta hän on lunastanut itselleen sen atoomin, jonka Jumala on hänelle antanut lahjaksi.

Karmallinen atoomi väreilee kaikilla tavoilla, joilla persoonallisuus väreilee elämien aikoina. Se on itsessään korkeata eetteriä ja sen ympärille rakentuu kunkin elämän karmallis-fyysillinen ruumis, joka osaa väreillä kukin määrättyssä skaalassa. Yhdessä elämässä ei ilman muuta kaikkia skaaloja opita, mutta joka persoonallisuus kehittää jotain väreilylajia. Lopulta ihminen lunastaa karmallisen atoomin itselleen. Silloin hän on rakentanut kuolemattoman ruumiin. Sen työn suoritti esim. Jeesus. Ja silloin voitaneen sanoa, että atoomi on hänen omansa, ja silloin hän sen avulla voi ilmestyä missä muodossa tahansa. Siihen on kätkeyty koko fyysisen tason voimat ja salaisuudet. Permanenttinen atoomi —, jotkut käyttävät sellaista nimitystä, mutta jos

luulevat, että se on ihmisen oma, niin tämä on ajatus, jonka kanssa minä en ole yhtä mieltä.

Kysymys. Olen kuullut moitittavan Z. Topeliusta siitä, että hän ihannoii sotaa teoksissaan. Olen itse tullut päinvastoin käsitykseen, että hän oli rauhanaatteen palvelija. Mitenkä todellisuudessa on?

Vastaus. Kyllä minäkin sanoisin, niinkuin tämä kysyjä, että Topelius todellisuudessa oli rauhanaatteen palvelija. Hän uskoi rauhaan ja ajatteli, että se on ihmiskunnan onnellinen tila. Mutta hän oli myöskin sillä kannalla, että rauha on mahdoton vielä, että ihmiset ja kansat ovat vielä niin alhaisella kehitysasteella, etteivät kykene elämään rauhassa. Topelius oli nähnyt historiasta, että sotia on aina ollut ja uskoi, että niitä ehkä aina tulee olemaan. Hän uskoi sodassa olevan paljon kaunistakin: kuinka miehet ovatkaan saaneet kunnostautua sodissa! Hänen aikansa saattoi vielä ajatella sellaista, mutta ei nyt enää saata sellaista kuvitellakaan. Jos kuuntelee, mitä nykyaikaiset sotamiehet sanovat, niin ymmärtää, että sota ei ole enää sellaista, jollaiseksi runoilija sitä kuvitteli. Sodassa tullaan vain hulluiksi. Sota on pelkkää järjettömyyttä, eikä mikään kunnian kenttä enää meidän aikamme. Eikä nyt enää voi sillä tavalla ihailla sotaa.

Tämä ei merkitse, etteikö sotia vielä voisi tulla. Sotia voi syttyä ja niihin aina tarvitaan suurta ponnistusta ihmisten puolelta. Sota on säälimätön ja hirveä kurittaja.

Topelius oli niin herttainen ja sydämellinen ihminen, ettei hän olisi tahtonut tehdä pahaa kenellekään. Hän on yksi niistä voimista toisella puolella, jotka tekevät työtä rauhanaatteen edestä maailmassa.

(Ruusu-Risti 1930 Tammikuu N:o 1, s. 40-43)

Helsingin kysymyksilloissa.

II.

Kysymys. Miten kuolemanjälkeisessä elämässä ihmissielut seurustelevat keskenään? Miten he esim. puhuvat vieraskielisten, kanssa ja miten he tämän puhutavan oppivat? Onko se harjoituksen takana, vai onko se heti kuoleman jälkeen selviö ilman muuta?

Vastaus. Kuoleman jälkeen joutuessamme tuonelaan emme osaa puhua vieraskielisten kanssa. Elämässä alemmalla astraalitasolla jokainen puhuu sitä kieltä, mitä hän osaa. Suomalaiset puhuvat suomea, ruotsalaiset ruotsia j.n.e. Se, joka puhuu monia kieliä, tulee toimeen useampien kanssa. Mahdollisuudet, joutua tekemisiin vieraskielisten kanssa ovat muuten verrattain pienet. Tietysti on eduksi, että osaa useampia kieliä. Mutta onhan autettavia sillä kielellä, minkä taitaa, ettei tarvitse pelätä työn puutetta.

Toinen asia on, että kun vainaja nousee korkeammalle tasolle, kun hän siirtyy „kuusta aurinkoon“, silloin häneltä jää kaikki tavallinen puhuminen, – sensijaan ajatukset ja tunteet puhuvat omaa välitöntä kieltään kuvissa, väreissä ja sävelissä.

Tämä on „puheen“ positiivinen puoli. Mutta sillä on negatiivinen puoli ja se on kuunteleminen. Meidän täytyy oppia kuuntelemaan, jotta voisimme havaita toisten ajatuksia ja tunteita välittömästi.

Tätä taivaallista puhutapaa ei erityisesti opeteta. Kukin oppii sitä itse niin hyvin kuin taitaa. Sillä se on ikäänkuin tavallisen puhekyvyn kadottamista. Vainaja tulee kuin pieneksi lapseksi, joka ei osaa puhua ollenkaan. Herätessään taivaassa pienenä lapsena hän osaa vain ajatella ja kuunnella. Ja silloin luonnollisesti ei mikään kieli enää tee mitään haittaa. Ymmärrämme yhtä hyvin kiinan kieltä kuin omaa äidinkieltämme.

Mutta olkoon sulkumerkkien välillä sanottu, että piirimme on verrattain rajoitettu. Ei taivaassa joudu aiheetta tekemisiin kiinalaisten y.m. kanssa. Ihminen on aina rajoitettu olento; siksi, kunnes hän kasvaa rajoista täysin vapaaksi.

Kysymys. Onko parjauksella kasvattavaa vaikutusta, vai miten on selitettävissä sen suuri leveneminen ainakin meillä Suomessa?

Vastaus. En ole tässä suhteessa taipuvainen uskomaan, että asiat muualla olisivat sen kummempia kuin Suomessakaan.

Madame Blavatsky huomautti, että nyt ei enää tikarilla murhata, niinkuin ennen, mutta nykyään parjauksella riistetään henki toiselta. Ja sillä tavalla voi sanoa, että madame Blavatsky itse tapettiin. Hän olisi epäilemättä elänyt vuosisadan loppuun, niinkuin oli määrä, mutta hänet täytyi ottaa pois varhemmin sentähden, että maailma oli parjauksella hänet tappaanut.

Ei suinkaan Jeesusta olisi voitu laillisesti mestata, ellei se olisi tapahtunut väärin syytöksien ja parjauksen nojalla. Muutamats ylipapit tahtoivat, että Jeesus oli tapettava, mutta eivät virallisessa asemassa ollen ja järjestetyssä yhteiskunnassa voineet ilman muuta vaatia, että hänet oli kuolemaan tuomittava. Ei Pontius Pilatus olisi suostunut mestauttamaan ihmistä, joka hänen mielestään oli viaton, elleivät papit olisi panneet toimeen huhuja, jotka yllyttivät kansaa huutamaan, että Jeesus oli ristiinnaulittava. Mitä se oli muuta kuin parjausta, tuo kaikki? Ei ollut syytöksissä mitään totta. Ja Pontius Pilatukselle on luettava ansioksi, että hän pani vastaan niin kauvan kuin osasi. „En minä löydä tässä miehessä mitään vikaa“. Ja hän oli korkein tuomari.

Niin, en minä tiedä, mitä kasvattavaa merkitystä parjauksella on. Minusta se on vain rikos. Eikä rikos kasvata. Mitä minä siitä kasvan, että tapan tai teen jotain muuta pahaa toiselle ihmiselle? Tietysti saan kärsiä ja lopulta ehkä viisastun, mutta verrattain turha koulu se on ihmiselle. Entä se ihminen, jota parjataan: kasvaako hän? Ehkä vähän. Ja se on koko asian kasvattava momentti, jos tavallinen syntinen ihminen vähän itse kasvaa siitä. Jos hän tuntee olevansa viaton hän kasvaa siveellisesti voimakkaaksi tullessaan parjatuksi.

Itse asiassa olemme kuin turhanpäiväisiä kaisloja, jos parjaus meidät kaataa. Voisi miltei sanoa, että olemme panettelun ja epäluulon tarpeessa, jos sellainen meitä järkyttää. Jos taas toiselta puolen emme ole aivan syyttömiä itse, vaan jos on panettelussa vähän totta, niin voimme olla kiitollisia ja iloisia. Onhan se aivankuin maailma osoittaisi meille kunniaa. Kunnia tulee joko moitteen tai kiitoksen muodossa. Jos aloitetaan kiitoksella, tulee moite perästä. Ja jos aletaan epäluulolla, tulee kiitos perässä. Ei ketään yksinomaan kiitetä tai moitita. Jokaisen osalle tulee kumpuakin. Kuta enemmän edistymme kehityksessä, sitä enemmän meitä kiitetään ja moititaan. Olemme lapsia, jos odotamme, että maailma vain palvoisi meitä ja suitsuttaisi meille. Mutta olemme yhtä lapsellisia, jos luulemme, että maailma jää siihen, että se antaa meille vain moitetta. Meidän osaksemme tulee molempia.

Tietysti ei tarvitse tulla kaikkea esille joka elämässä. Voi olla ihmisen kohtalo semmoinen jossain ruumistuksessa, että häntä aina vain moititaan. Se on kova kohtalo, mutta se on karmaa sekin. Toiselta puolen voi ihmisellä joskus olla sellainenkin elämä, ettei hänestä ole voitu sanoa muuta kuin hyvää. Joku yksinkertainen ihminen on elänyt esimerkkinä maailmassa. Hän on aina ollut kuin kynttilä toisten edessä, valona ja viittana kaikille, – niin nöyrä ja syrjään pakeneva, ettei kukaan ole voinut ajatella häntä muuten kuin kiittäen. Sellaisella ihmisellä ei itsellään ole mitään vaatimuksia elämän suhteen, kaikki hänestä on aina paikallaan ja oivallista. Harvinainen kohtalo!

Riippuuhan moite ja kiitos jonkunverran nykyisestäkin personallisuudestamme, sillä olemmehan vapaita ihmisiä. Jos päästämme pedon itsessämme valloille, silloin on luonnollista, että meidän osaksemme tulee enemmän moitetta kuin kiitosta. Jos taas olemme vapaina olentoina sellaisia, että kasvatamme ja hillitsemme itseämme, teemme ahkerasti työtä ja olemme hyviä elämässä, niin kiitos vähitellen tulee osaksemme, mikäli sille arvoa panemme, ja kaunis nykyisyytemme voittaa pahankin karman.

Kysymys. Sydän on aurinko, sanotaan. Miten löydämme itsestämme planeetat y.m. tähtikuviot?

Vastaus. Tämä on n.s. astrologinen kysymys. Ja astrologi voi siihen hyvin vastata. Olenhan minäkin niin paljon astrologiaa lukenut, että muistan, että ihmisen ruumis jaetaan eläinradan mukaan, niin että päättä vastaa Oinas, Härkä kaulaa, Kaksoiset olkapäitä ja käsiä, Krapu rintaa, Leijona sydäntä, Neitsyt munuaisia, Vaaka lonkkaa, Skorpioni sukuelimiä, Jousimies reisiä, Kauris polvia, Vesimies sääriä ja Kalat jalkoja.

Jokaista merkkiä hallitsee planeetta, Leijonaa esim. hallitsee Aurinko, Härkää Venus. Siis sydäntä vastaa aurinko, kurkkua Venus. Laulajan täytyy täten olla hyvissä väleissä Venuksen kanssa!

Jos tutkitte astrologiaa, saatte tästä parhaiten selvän.